

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**S. Augustinus, Episcopus in Africa Hipponensis, Veritatis
Evangelico-Catholicæ In Potioribus Fidei Controversiis
Testis Et Confessor, Contra Bellarminum Et Alios
Scriptores Papæos, antiquos pariter & ...**

Reiser, Anton

Francofvrti, 1678

Lib. I. cap. 10. de Petrâ Ecclesiæ, Matth. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72506](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72506)

cit ipsi Episcopo Romano. Heu, quantus futurus hæreticus, si viveret hodie Vir Sanctus! Et mirum, quod non milles eum damnet ultra Tartara cum omnibus Scriptis ejus. Fuit & vocabulum Papæ nomen Episcoporum commune. Sic Hieronymus vocat *Augustinum* Papam sanctissimum, & Cyprianum vocabant Papam in Ecclesia Carthagenensi. Quare evidens est, totam illam Hierarchiam Papalem esse doctrinas hominum, seu veritas Dæmoniorum, introductas per falsiloquos hypocritas. Et quod mirandum est, eo tempore nec differentia Donorum & Gratiarum spiritualium (quibus tamen maximè debebatur Dignitas præcellentis seu Superioritatis) faciebat Episcopos superiores. Nam *Augustinus* inter Episcopos Africæ doctissimus & facundissimus locum tenuit suum inferiorem veluti junior, & tamen in Synodis cogebatur publicè docere vel orationem habere, quod erat vel Carthagenensis, si loci dignitas aliquid valuisset, vel alicujus Episcopi senioris. Erant isti viri sanctissimi reverà, quod vocabantur, id est, verè Episcopi, non suam quærentes vel gloriam, vel dignitatem, sed *animarum salutem & utilitatem ecclesie*. Hæc & alia adhuc longè plura, si in Scriptis *Lutheri* autoritate *Augustini* confirmata legisset *Anti Norisius*, non *Calvinismum* in statuendâ Ecclesiæ Aristocratiæ suo, quem elegit oppugnandum, objecisset adversario, sed potius agnovisset, ipsissimum esse *Lutheranismum*, imò quod suprà innui & hætenus ex *Luthero* ostendi, *Augustinianismum*, quod hæc occasione breviter fuit demonstrandum.

CAPVT DECIMVM,

DE

*Petrâ Ecclesiæ,**Matth. 16.*

PER quam intelligi in specie Petrum, id est, illam personam, quæ dicebatur Petrus, non tamen ut persona erat particularis, sed ut Pastor & Ecclesiæ caput, consentire Ecclesiarum & Græcæ & Latinæ Doctores, auctoriter iterum scribit Bellarminus, hujus tux audaciæ nunc solum ex Augustino convincendus, cujus duo testimonia in rem suam producit, & prius quidem ita se habens: *Numerate Sacerdotes vel ab ipsâ Petri Sede, ipsa est in Psalmo contra partem Donati, oper. Tom. 7.* *Petra, quam non vincunt superbe Inferorum portæ.* Sed ipse Bellarminus responsum nobis suppeditat, circa hoc testimonium observans, *Augustinum non tam Petrum, quam Ejus Sedem vocare Petram: sibi tamen vestigio contradicens, Petrum esse Petram, non ut est particularis homo, sed ut Pontifex,* quod priori planè non convenit observationi, sicut & illud indè absurdum emergit, si standum sit Bellarminianæ huic observationi, Ecclesiam super Ecclesiam esse ædificatam, ac Ecclesiam esse fundamentum Ecclesiæ. Posterius ex Augustino testimonium à Bellarmino pro Petro Ecclesiæ Petrâ laudatum hoc est: *Petrum Ecclesiæ fundamentum Dominus nominavit, & ideo fundamentum hoc Ecclesia dignè colit, supra quod Ecclesiastici ædificii consurgit altitudo.* Quæ circa hoc & antecedens testimonium possent notari, nunc non uberius tango, eo contentus, agnoscere Bellarminum, quod Augustinus alibi non semel per Petram intellexerit Confessionem à Petro editam, quin & retractaverit, ubi antehac scripserat vel docuerat, *super Petrum ædificatam esse Ecclesiam, cum super Christum potius dici debeat ædificata, & ita intelligendum esse hunc locum, id insuper addentem: Augustinum non reprobare quidem Sententiam de Petro Ecclesiæ Petrâ, sed tamen antepone re aliam.* Verba Augustini, prout à Bellarmino citantur, & huic Controversiæ inserviunt, sequentia in Retractionibus extant: *Dixi in loco quodam de Apostolo Petro, quod in eo, tanquam in petrâ, fundata sit Ecclesia, qui sensus etiam cantatur in ore multorum in versibus Beatissimi Ambrosii, ubi de Gallo gallinaceo ait, Hoc, ipsâ Petrâ Ecclesiæ canente culpam diluit. Sed scio me postea sapissimè sic exposuisse, quod à Domino dictum est, Tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam, ut super hanc (vel, super hunc) intelligeretur, quem confessus est Petrus, dicens, Tu es Christus, Filius DEI vivi, ac si, (alias, sic) Petrus ab hac petrâ, adpellatus personam Ecclesiæ figuraret, (vel potius, figurat,) qua super hanc petram ædificatur & accepit claves regni Cælorum. Non enim dictum est illi, tu es petra, sed tu es Petrus; petra autem erat Christus, quem confessus Simon, sicut eum tota confitetur ecclesia, dictus est Petrus.* Addit augustissimus Doctör, ne quem suâ autoritate ad amplectendam hanc posteriorem Sententiam videatur obligare aut compellere: *Harum duarum Sententiarum, que sit probabilior, eligat Lector.* Non urgebo, aliqua à Bellarmino in hujus testimonii exhibitione aliter citata, ac in ipso leguntur Augustino: *conf. Ca. saub. Exerc. c. Bar. ron. 15. num. 12.*

nec, quod aliqua etiam fuerunt ab Eo omissa. Illud præprimis observandum hic est, Augustinum ea, quæ primùm de Petro Ecclesiæ Petrâ scripsit, scripsisse Presbyterum, ut cætera quævis priori libro retractata, & quidem semel, uno tantum loco in id citato; cum post Sententiam de Christo Ecclesiæ Petrâ *sapissimè*, Episcopus jam & maturioris Judicii, in aliis Tractatibus proposuerit, rationemq; satis claram indicaverit, cur posteriorem Sententiam priore probabiliorem habeat, ad ipsam Textûs perspicuitatem respiciens. E pluribus locis, quæ Augustinum in hâc posteriore Sententiâ non ambiguum amplius, sed satis constantem fuisse, possunt docere, illa duo nunc tantum brevitate ergo videamus, ad quæ Bellarminus ipse digitum intendit, cum sufficientia sint, remque totam sine omnibus aliis in præsentem dare possint confectam. Ita autem Augustinus hanc Petram explicat: *Ecclesia in hoc Seculo diversis Tentationibus velut imbribus, fluminibus (fortè fulminibus) tempestatibusq; quatitur, & non cadit, quoniam fundata est super Petram, unde & Petrus nomen accepit; non enim à Petro petra, sed Petrus à petrâ, sicut non Christus à Christiano, sed Christianus à Christo vocatur. Idè quippe ait Dominus, super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam, quia dixerat Petrus, Tu es Christus, Filius DEI vivi. Super hanc ergo Petram, inquit, quam confessus es, ædificabo Ecclesiam meam. Petra enim erat Christus, super quod fundamentum ipse etiam ædificatus est Petrus. Fundamentum quippè aliud nemo potest ponere præter id, quod positum est, quod est Christus IESVS. Quæ & ante & post hæc Verba de potestate Clavium Petro concessâ ibidem leguntur, proximè suum occupabunt locum. Nunc ex hisce satis superq; est manifestum, Augustino per Petram non Petrum, sed Christum, quem Petrus est confessus, fuisse intellectum, id quod in altero etiam loco per Bellarminum citato luculentissimè exponit: *Petrus Domino Jesu Christo requirente, quemnam homines dicerent eum esse, & opiniones varias hominum Discipulis respondentibus, rursusque Domino interrogante & dicente, Vos autem quem me esse dicitis, respondit Petrus, Tu es Christus, Filius DEI vivi. Unus pro multis dedit responsum, unit as in multis. Tunc ei Dominus ait, Beatus es Simon Bar Jona, quia non revelavit tibi Caro & Sanguis, sed Pater meus, qui est in Cælis. Deindè addidit, & Ego dico Tibi, q. d. Quia tu dixisti mihi, Tu es Christus, Filius DEI vivi, & ego tibi, Tu es Petrus, Simon quippè vocabatur ante. Hoc autem ei nomen, ut petrus adpellaretur, à Domino impositum est, & hoc, ut eâ figurâ significaret Ecclesiam. Quia enim Christus petra est, petrus est populus Christianus; petra enim principale nomen est. Idè petrus à petrâ, non petra à petro; quomodo non à Christiano Christus, sed à Christo Christianus vocatur. Tu es ergo petrus, inquit, & super hanc petram, quam confessus es, super hanc petram, quam cognovisti, dicens, Tu es Christus, Filius DEI vivi, ædificabo Ecclesiam meam, id est, super me ipsum, Filium DEI vivi, ædificabo Ecclesiam meam. Super me ædificabo te, non me super te. Plura ut dixi hisce similia ex Augustino possent adduci testimonia, nisi hæc essent sufficientia, adèò nimirum clara & perspicua, ut ex eorum tenore Bellarminus ipse debuerit agnoscere tanquam indubium, Christum esse petram, aliqua tamen adjiciens suæ hypothese, quam suscepit defendendam, inservientia, scilicet, Christum esse primum, (scribere debebat, solum & unicum) Ecclesiæ fundamentum, idque ex hoc loco colligi aliquo modo, cum omnimodo id indè colligatur. Quorsum pertinet, quod inverso planè modo ex hoc testimonio argumentatur, Si Petrus est fundamentum Ecclesiæ loco Christi, quod tamen adhuc est demonstrandum, multò magis Christum esse fundamentum. Omnium perverissimè autem agit, quod nihilominus putat sensum horum Christi verborum proprium & sic loquendo immediatum & literalem esse, super Petrum ædificandam esse Ecclesiam, expresse contra constantem & sæpissimè explicatam Augustini Sententiam, contra quem hic, quod exciperet, habuit nihil, quam eum ex ignorantia Lingue Ebrææ esse deceptum. Nam si advertisset, inquit, Cephæ nihil aliud significare, quam Petram, & Dominum dixisse, Tu es Petra, & super hanc Petram, nihil dubitasset de veritate nostræ Sententiæ. Ad quam illationem ipsis Bellarmini verbis respondere consultissimum erit, Is, ubi infra circa explicationem Verborum Institutionis Eucharisticæ Lutherum ad Idiotismum Ebræi Idiomatis provocare scripsit, hoc responsi loco dedit, Verba Domini Ebraica rectius exposita à Marco & Lucâ & eo, qui Mattheum Græcè fecit, qui sine dubio antiquissimus aut horum fuit, quam ab ullo alio exponi possint. Adde, Latinam Versionem observare idem discrimen, quod Augustinus in Sententiæ suæ Explicatione pro fundamento habuit, cujus acclatio in ejus etiam vergit contentum.**

Tract. ult.
in Joh.

1. Cor. 10.
1. Cor. 3.

Serm. 13.
de Verb.
D.

vid. D.
Gloss.
Rhet. S.
pag. 127.

lib. 1. de
Euchar.
c. 11.